

Î N C H E I E R E

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Oleg Sternioală
Judecătorii Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Mariana Tabuica,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Mariane Tabuica împotriva Întreprinderii de Stat „MoldATSA” cu privire la anularea ordinului de demisie, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Întreprinderea de Stat „MoldATSA”, a fost casată hotărârea Judecătoriei Botanica, municipiul Chișinău din 25 decembrie 2016 și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 28 decembrie 2015 Mariana Tabuica a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „MoldATSA” cu privire la anularea ordinului de demisie, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la data de 11 noiembrie 2013 a încheiat cu ÎS „MoldATSA” contractul individual de muncă nr. 60/13 pe termen nedeterminat, fiind numită în funcția de director financiar.

Menționează că prin ordinul nr. 483-p al ÎS „MoldATSA” din 29 septembrie 2015 „cu privire la demisia salariatului” a fost desfăcut contractul individual de muncă în temeiul art. 85 alin. (1) din Codul muncii.

Relevă că la data de 12 octombrie 2015 a luat cunoștință cu ordinul enunțat, mai mult, ordinul a fost emis în perioada în care se afla în concediu medical.

Consideră că ordinul nr. 483-p din 29 septembrie 2015 este ilegal, deoarece a fost emis cu încălcarea legislației în vigoare din care motiv urmează a fi anulat.

Susține că, nu este de acord cu ordinul pârâtei nr. 483-p din 29 septembrie 2015, deoarece art. 86 alin. (2) din Codul muncii nu admite concedierea

salariatului în perioada aflării lui în concediu medical, în concediu de odihnă anual, în concediu de studii și în concediu de maternitate.

Solicită anularea ordinului de eliberare din funcție nr. 483-p din 29 septembrie 2015, restabilirea sa în funcția deținută anterior, încasarea de la pârâtă a salariului pentru absența forțată de la lucru, repararea prejudiciului moral, și încasarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta și-a modificat cerințele, și anume, în locul restabilirii în funcția deținută anterior, solicită în conformitate cu art. 90 alin. (4) din Codul muncii, încasarea de la angajator în beneficiul său a compensației suplimentare în mărime de 3 salarii medii lunare.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2016 acțiunea a fost admisă parțial, a fost anulat ordinul nr. 483-p din 29 septembrie 2015 emis de către ÎS „MoldATSA” cu privire la demisia salariatului și au fost încasate de la ÎS „MoldATSA” în beneficiul Mariane Tabuica suma de 342 304,48 de lei, cu titlu de salariu pentru absența forțată de la lucru și suma de 73 350,96 de lei, cu titlu de compensație. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, ordinul nr. 483-p din 29 septembrie 2015 a fost emis contrar legii, deoarece pârâta a dispus desfacerea contractului individual de muncă în perioada aflării angajatului în concediu medical, făcând trimitere la prevederile art. 86 alin. (2) din Codul muncii.

Prima instanță încasând suma de 342 304,48 de lei, cu titlu de salariu pentru absența forțată de la lucru pentru 14 luni a reieșit din certificatul de salariu eliberat de către ÎS „MoldATSA”, conform căruia ultimul salariu primit de reclamantă în luna august 2015 a constituit suma de 24 450,32 de lei.

Admițând cerința cu privire la încasarea compensației calculate conform prevederilor art. 90 alin. (4) din Codul muncii, prima instanță a reiterat că, reclamanta și-a exprimat acordul de încasare a unei compensații suplimentare în mărime de cel puțin 3 salarii medii lunare în loc de restabilirea în funcție.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 29 noiembrie 2016 a fost încasat de la ÎS „MoldATSA” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 12 469, 66 de lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017 a fost admis apelul declarat de către ÎS „MoldATSA”, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea și a fost modificat ordinul nr. 483-p din 29 septembrie 2015 emis de către ÎS „MoldATSA” cu privire la demisia salariatului, prin substituirea datei din 09 octombrie 2015 în data de 12 octombrie 2015. În rest acțiunea a fost respinsă.

Instanța de apel modificând data încetării raportului de muncă cu Mariana Tabuica din 09 octombrie 2015 în 12 octombrie 2015, și-a argumentat concluzia prin faptul că, ordinul contestat a fost emis cu respectarea prevederilor legislației în vigoare, or, la data emiterii ordinului de concediere ÎS „MoldATSA” nu cunoștea exact pînă la care dată aceasta se va afla în concediu medical.

Totodată, instanța de apel a reiterat că, după depunerea cererii de demisie Mariana Tabuica nu a depus cerere de retragere a cererii de eliberare din funcție

sau o nouă cerere, prin care să o anuleze pe prima în termen de 7 zile conform prevederilor art. 85 din Codul muncii, mai mult ca atât, prin cererea depusă a solicitat eliberarea din funcția deținută, fără acordarea unui termen de preaviz.

Respingând cerințele cu privire la încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și încasarea compensației suplimentare în mărime de 3 salarii medii lunare în schimbul restabilirii la locul de muncă, instanța de apel a reiterat că, intimata nu a fost privată de dreptul și posibilitatea de a se angaja în câmpul muncii, în condițiile în care raporturile de muncă între părți au încetat în baza cererii de demisie din inițiativă proprie, or, intimata s-a angajat în câmpul muncii și a beneficiat de salariu.

La data de 12 ianuarie 2018 Mariana Tabuica a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece au fost aplicate eronat normele de drept material, și anume, a fost interpretată în mod eronat legea și au fost apreciate arbitrar probele, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

Menționează că la data de 25 septembrie 2015 a depus cerere de demisie din inițiativă proprie, însă angajatorul la soluționarea cererii a aplicat prevederile art. 85 din Codul muncii, astfel urmând să lucreze încă 14 zile.

Relevă că din data de 28 septembrie 2015 s-a aflat în concediu medical, fapt despre care a informat angajatorul în aceeași zi. Astfel, susține că a fost în imposibilitate de a-și realiza dreptul de retragere a cererii de demisie în termen de 7 zile prevăzut de art. 85 alin. (4) din Codul muncii.

Susține că angajatorul nu a fost în drept să emită ordinul de concediere în perioada în care se află în concediu medical, deoarece în această perioadă se suspendă toate termenele referitoare la încheierea, modificarea, executarea sau încetarea contractului individual de muncă, cu excepția, când însăși salariatul expres insistă asupra acestui fapt din diferite circumstanțe, ceea ce nu este reflectabil în cazul dat.

Invocă că instanța de apel nu este în drept, din proprie inițiativă, să stabilească sau să modifice data sau motivele de încetare a raporturilor de muncă, încălcând, astfel, principiul disponibilității părților, egalitatea în fața legii și principiul imparțialității.

În acest sens, indică că ÎS „MoldATSA” nu a recunoscut încălcarea legislației muncii, adică emiterea ordinului în timp ce angajatul se afla în concediu medical și nici nu a solicitat rectificarea sau modificarea ordinului nr. 483-p din 29 septembrie 2015.

Consideră că afirmațiile intimatului cu referire la pct. 17 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 22 decembrie 2014, care prevede că, angajatorul este în drept de a desface contractul individual de muncă la expirarea termenului legal de desfacere a contractului, chiar și în cazul când salariatul s-a îmbolnăvit în perioada de prevenire și continuă să se afle în concediu medical la sfârșitul perioadei de preaviz, nu este relevant speței, deoarece ea nu s-a îmbolnăvit

în perioada de prevenire, dar înainte de a fi emis ordinul nr. 483-p din 29 septembrie 2015, și anume, la data de 28 septembrie 2015, astfel, ordinul de încetare a raporturilor de muncă a fost emis cu încălcarea legii.

Notează că instanța de apel admitând parțial cerința cu privire la anularea ordinului nr. 483-p din 29 septembrie 2015, nu a indicat în care parte este întemeiată, nu și-a motivat soluția și nici nu a indicat dacă este legal ordinul de concediere emis în perioada aflării angajatului în concediu medical.

Califică ca eronată concluzia instanței de apel precum că, Mariana Tabuia la data de 28 septembrie 2015 a informat angajatorul despre faptul că i-a fost deschis certificatul de concediu medical în legătură cu starea nesatisfăcătoare a sănătății, dar nu l-a informat referitor la perioada în care se va afla în concediu medical, astfel, angajatorul la data emiterii ordinului contestat nu putea să cunoască că, la data de 09 octombrie 2015, aceasta încă se va afla în concediu medical, deoarece ea nu cunoaștea cât timp se va afla în concediu medical ca să informeze exact angajatorul.

De asemenea, consideră neîntemeiată concluzia instanței de apel precum că, ordinul contestat a fost emis cu respectarea prevederilor legislației în vigoare, or, la data emiterii ordinului de concediere, Î.S. „MoldATSA” nu cunoștea exact data până la care reclamanta se va afla în concediu medical, însă aceasta era data expirării termenului legal stabilit pentru care angajatul era în drept să rețină admiterea cererii de demisie din proprie inițiativă a salariatei.

Astfel, susține că instanța de apel prin constatările ilegale și nemotivate i-a încălcat drepturile și libertățile fundamentale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Mariana Tabuica nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Mariana Tabuica asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Marianeii Tabuica ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Mariana Tabuica se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic